Beredskapsplanen som måtte forbedres

Hva skal du lære?

Du skal undersøke hvordan en virksomhet kan forberede seg på alvorlige hendelser, teste en beredskapsplan og foreslå forbedringer når planen ikke fungerer som forventet.

Du skal øve på å:

- forstå hvordan arbeidsoppgaver og funksjoner er avhengige av hverandre
- undersøke ansvar og informasjonsbehov
- bruke en plan i en realistisk situasjon
- oppdage svakheter gjennom en bordøvelse
- foreslå, begrunne og teste forbedringer

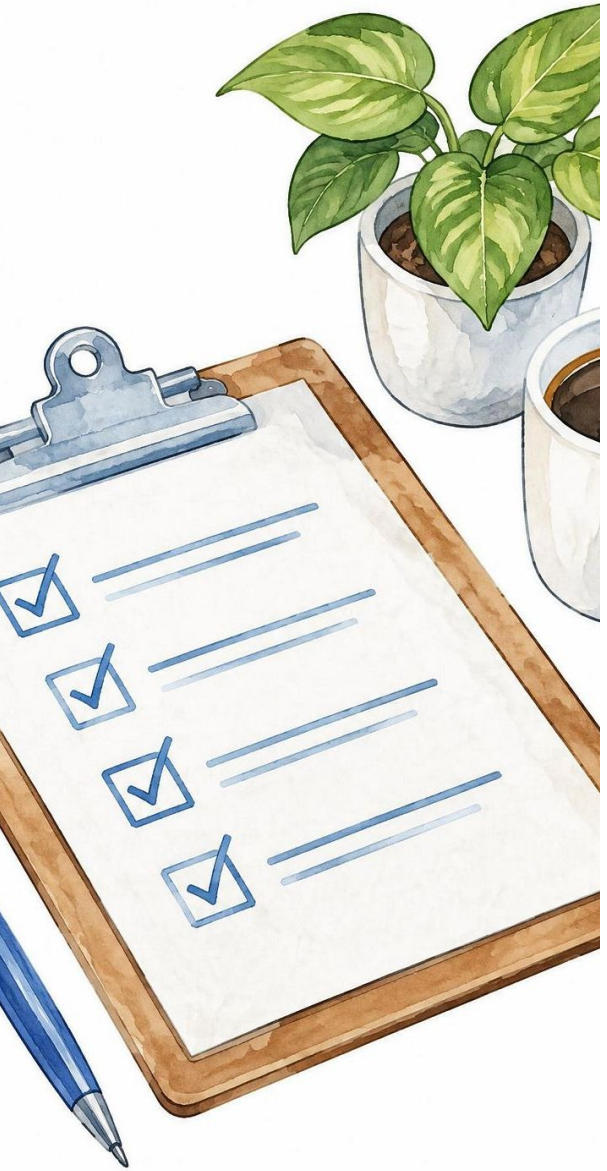
Bli kjent med FjordLogistikk AS

FjordLogistikk AS er en fiktiv bedrift med 35 ansatte. Bedriften tar imot varer fra leverandører, oppbevarer dem på lager, pakker bestillinger og sørger for at kundene får varene sine. Kundene er blant annet butikker, kommunale tjenester og andre virksomheter.

Slik foregår arbeidet

- **Varemottak:** Ansatte kontrollerer varene som kommer inn, registrerer dem og sørger for at de plasseres riktig.
- **Lager:** Ansatte holder oversikt over hvor varene finnes, og bruker nødvendig utstyr for å flytte dem trygt.
- **Pakking:** Bestillinger hentes fra lageret, kontrolleres og klargjøres for transport.
- **Transport:** Sjåfører leverer varene til kundene etter planlagte ruter.
- **Kundeservice:** Ansatte mottar spørsmål, gir informasjon om bestillinger og håndterer endringer.
- **Ledelse og administrasjon:** Har ansvar for bemanning, sikkerhet, drift og beslutninger.

De ulike avdelingene er avhengige av hverandre. Dersom lageroversikten ikke fungerer, kan det bli vanskelig å pakke riktige varer. Dersom transporten stopper, får ikke kundene leveransene sine.

Bedriftens beredskapsplan

Før dere starter:

Diskuter:

1. Hvilke arbeidsoppgaver er viktigst for at bedriften skal fungere?
2. Hvilke oppgaver er avhengige av strøm og digitale systemer?
3. Hva kan skje dersom bedriften ikke får levert varer?
4. Hvem kan bli berørt, i tillegg til bedriftens ansatte?

FjordLogistikk har laget en enkel beredskapsplan:

1. Ved en alvorlig hendelse skal daglig leder kontaktes.
2. Daglig leder vurderer situasjonen og informerer ansatte.
3. Viktige arbeidsoppgaver skal fortsette dersom det er trygt.
4. Kunder skal informeres ved behov.
5. Hendelsen skal gjennomgås etterpå.

Ledelsen mener planen er kort, tydelig og enkel å bruke.

Deres oppgave er å finne ut om planen faktisk fungerer.
Undersøk først:

- Hva gir planen klare svar på?
- Hva er uklart?
- Hva betyr egentlig «viktige arbeidsoppgaver»?
- Hvem bestemmer om en oppgave er trygg å fortsette med?
- Hvordan skal ansatte få informasjon?
- Hva skjer dersom daglig leder ikke er tilgjengelig?

Noter minst tre spørsmål som planen ikke besvarer.

Bordøvelse: Strømmen går

Klokken er 10.15 en tirsdag. Bedriften har akkurat mottatt en stor vareleveranse. Flere ansatte pakker bestillinger som skal sendes samme dag.

Plutselig forsvinner strømmen. Lys og enkelte tekniske systemer slutter å fungere. Lagerdatasystemet er utilgjengelig. Ansatte vet ikke hvor lenge strømbruddet vil vare.

Noen ønsker å fortsette arbeidet manuelt. Andre mener at arbeidet må stanses.

Fordel roller

Arbeid i grupper. Fordel disse rollene:

- **Driftsleder:** Må vurdere hvilke oppgaver som kan gjennomføres trygt.
- **Lageransatt:** Ønsker å få ferdig bestillingene, men er usikker på hvilke oppgaver som kan fortsette.
- **Kundeservice:** Trenger informasjon om hva kundene skal få beskjed om.
- **Observatør:** Følger øvelsen og noterer hva som fungerer og ikke fungerer.

Observatøren noterer hvor planen gir hjelp, og hvor gruppen må gjette.

Første beslutning

Bruk beredskapsplanen til å finne ut:

1. Hva må dere undersøke først?
2. Hvilke oppgaver skal stanses inntil sikkerheten er avklart?
3. Hvem har ansvar for beslutningene?
4. Hvordan skal ansatte informeres?
5. Hva skal dere gjøre med bestillingene som venter?

Viktig: Dette er en diskusjonsøvelse. Dere skal ikke utføre faktiske sikkerhetskritiske oppgaver eller improvisere bruk av utstyr. I en virkelig hendelse må virksomhetens sikkerhetsrutiner følges.

Situasjonen blir vanskeligere

Dere får én ny hendelse om gangen.

Hendelse A: Daglig leder er utilgjengelig

Daglig leder er på reise og svarer ikke på telefon.

- Hvem kan ta beslutninger?
- Hva sier beredskapsplanen?
- Hvilke beslutninger kan ikke vente?

Hendelse B: Mobilnettet svikter

Etter en stund blir mobilnettet ustabilt. Flere ansatte får ikke kontakt med hverandre.

- Hvordan skal dere dele informasjon?
- Hvordan vet ansatte hva som er bestemt?
- Hva bør bedriften ha forberedt?

Hendelse C: En viktig kunde venter

En kommunal omsorgstjeneste venter på varer som er nødvendige for den daglige driften. Samtidig har bedriften andre kunder som også venter på leveranser.

- Hva vet dere om hvor kritisk leveransen er?
- Hvem bør kontaktes for å avklare behovet?
- Kan leveransen gjennomføres på en trygg og forsvarlig måte?
- Hvordan begrunner dere prioriteringen?

Det er ikke nok å si at kunden er viktig. Dere må undersøke behov, konsekvenser, ansvar og mulige alternativer.

Hva fungerte – og hva manglet?

Observatøren presenterer det som ble notert under øvelsen. Lag en oversikt:

Situasjon	Hva fungerte?	Hva var uklart?	Hva bør forbedres?
Strømmen gikk			
Leder var utilgjengelig			
Mobilnettet sviktet			
Viktig kunde ventet			

Skill mellom:

Observasjon: Hva skjedde faktisk i øvelsen?

Vurdering: Hvorfor var dette et problem?

Forbedring: Hva bør bedriften gjøre annerledes?

Unngå forslag som bare sier «bedre kommunikasjon» eller «tydeligere ansvar». Beskriv konkret hva som skal gjøres.

Forbedre beredskapsplanen

Dere skal nå lage en forbedret plan for FjordLogistikk.

Planen skal gi svar på:

1. Hvem leder arbeidet dersom daglig leder ikke er tilgjengelig?
2. Hvordan vurderes sikkerheten før arbeidsoppgaver fortsetter?
3. Hvilke oppgaver må prioriteres?
4. Hvordan kan ansatte få informasjon når digitale kanaler svikter?
5. Hvordan avklares og kommuniseres konsekvenser for kundene?
6. Hvordan skal hendelsen dokumenteres og evalueres?

Prioriter tre forbedringer dere mener er spesielt viktige.

Begrunn hvorfor akkurat disse bør gjennomføres først.

Test den forbedrede planen

Gjennomfør en ny, kort bordøvelse. Denne gangen bruker dere den forbedrede planen.

Dere får en ny utfordring:

> ⚠ **Strømmen er tilbake, men lagerdatasystemet fungerer fortsatt ikke.**

Undersøk:

- Hjelper den nye planen dere med å vurdere situasjonen?
- Vet dere hvem som skal ta beslutningene?
- Kan dere finne trygge alternativer?
- Hva fungerer bedre enn i den første øvelsen?
- Hva er fortsatt uklart?

Noter minst én forbedring dere vil gjøre etter den andre testen.

Hva har dere lært?

Reflekter individuelt:

1. Hva var den viktigste svakheten i den opprinnelige planen?
2. Hva lærte dere av å prøve planen i stedet for bare å lese den?
3. Hvordan kan ansatte bidra til å forbedre beredskapen?
4. Hvorfor er det viktig å teste en plan når forutsetningene endrer seg?
5. Hva ville du undersøkt om beredskap på din egen framtidige arbeidsplass?

Tegn på læring

Du viser kompetanse når du kan:

- bruke en beredskapsplan i en konkret situasjon
- identifisere svakheter ved hjelp av observasjoner
- skille mellom ansvar, behov og handlingsalternativer
- foreslå realistiske og konkrete forbedringer
- teste om forbedringene fungerer
- begrunne hva som bør prioriteres

Husk: En beredskapsplan er ikke ferdig bare fordi den er skrevet. Den må være forståelig, kunne brukes, øves på og forbedres.